مجله مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد
دوره شانزدهم، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۰
صفحه: ۱۱۹ - ۱۰۹

Journal of Medical Education and Development
Vol.16, No.2, Summer 2021
Pages: 109 - 119

راهکارهای ارتقای اعتماد به نفس بالینی در دانشجویان پرستاری: یک مطالعه مروری

شهناز احراری[1]، فاطمه حشمتی- نبوی[2]، نرگس طوقیان- چهارسوقی[3*]

چکیده

مقدمه: یکی از مسئولیت‌های دانشگاه‌ها، پرورش پرستارانی است که در مهارتهای بالینی و اعتماد به نفس داشته باشند. اعتماد به نفس، یکی از اصول کار بالینی است و دانشجویان پرستاری دارای اعتماد به نفس افرادی کارآمدتر هستند. این مطالعه مروری، یافتن راهکارهایی برای بهبود اعتماد به نفس در دانشجویان پرستاری را هدف قرار داد.

روش بررسی: در این مطالعه مروری، ابتدا با استفاده از کلید واژه‌های اعتماد به نفس، اعتماد به نفس حرفه‌ای و اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری به فارسی، Self confidence، Professional confidence و Nursing student به انگلیسی به صورت جدا و ترکیبی بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۸ جستجو انجام شد که در مجموع ۱۵۳۶ مقاله از پایگاه‌های اطلاعاتی Magiran، SID، IranMedex، IranDoc در منابع CINAHL، Medline، Ovid، Science Direct، ProQuest بدست آمد. متن کامل مقالات از نظر معیارهای ورود و خروج بررسی و در نهایت ۱۶ مقاله برای تجزیه و تحلیل نهایی انتخاب شد.

نتایج: یافته‌ها حاکی از تأثیر برنامه آموزشی کوتاه‌مدت بر مهارت‌های اعتماد به نفس دانشجویان دوره کارشناسی پرستاری بود. مطالعات نشان دادند یادگیری مبتنی بر شبیه‌سازی توانایی‌های بیشتری را از نظر دانش، تفکر انتقادی، درک بالینی و ایجاد رضایت در دانشجویان ایجاد می‌کند.

نتیجه‌گیری: مداخلات آموزشی مبتنی بر شبیه‌سازی اثرات ویژه‌ای در زمینه ارتقای اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری دارد و به دلیل تأثیر مثبت آن بر اعتماد به نفس دانشجویان، این روش به عنوان یک روش برتر آموزشی در دانشجویان پرستاری پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان، اعتماد به نفس، پرستاری، راهکار

۱- دانشجوی دکترای پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی ، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
۲- دانشیار پرستاری، مرکز تحقیقات مراقبت های پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
۳- مربی، گروه پرستاری، مرکز تحقیقات توسعه علوم پرستاری و مامایی، واحد نجف اباد، دانشگاه ازاد اسلامی، نجف اباد، ایران.
* (نویسنده مسئول)؛ تلفن: ۹۸۹۱۳۳۲۷۵۸۵۱ پست الکترونیکی: *toghiann@gmail.com*

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/ ۰۱ / ۰۵ تاریخ بازبینی: ۱۴۰۰/ ۰۳ / ۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/ ۰۴ / ۱۳

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

مقدمه

اعتماد به نفس، اعتماد به توانایی خود برای انجام کار به طور موثر در یک وضعیت خاص گفته می‌شود که جنبه مهمی از عملکرد و تمرکز آموزش حرفه پرستاری است (۱). اعتماد به نفس یک مولفه کلیدی برای عملکرد بالینی موثر گزارش شده است و دانشجویان دارای اعتماد به نفس، احتمالا پرستاران موثرتری می‌باشند (۱). تحقیقات نشان داده است که اعتماد به نفس افراد، پیش‌بینی‌کننده توانایی آنها برای انجام کارآمد وظایف در شرایط جدید است (۱). اعتماد به نفس عامل مهمی در ارائه مراقبت‌های پرستاری است که دانشگاه‌ها و آموزش‌های پرستاری باید از ایجاد و ارتقای آن در میان دانشجویان پرستاری حمایت نمایند، زیرا حس توانمندی و اعتماد به نفس تاثیر بسزایی در میزان درک و احساس موفقیت در عملکرد بالینی دارد (۴-۲). دانشجویان با اعتماد به نفس بالا پرستاران موثرتر و خلاق‌تری هستند (۴) و مطالعات نشان داده‌اند افزایش اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری می‌تواند منجر به بهبود کیفیت مراقبت از بیمار شود (۵). دانشجویانی که اعتماد به نفس کافی در توانایی خود برای ارائه مراقبت‌های کافی به مددجویان ندارند، اغلب پس از فارغ‌التحصیلی از رشته پرستاری، در روند انتقال از دانشجوی پرستاری به یک پرستار ارائه‌دهنده مراقبت‌های اختصاصی دچار مشکل می‌شوند. فقدان اعتماد به نفس می‌تواند تا حد زیادی بر قضاوت بالینی پرستاری در بالین بیماران تاثیرگذار باشد و دانشجویانی که اعتماد به نفس کمی دارند، روحیه پرسشگری که برای عملکرد مبتنی بر شواهد مورد نیاز است را ندارند (۲و ۵).

برنامه‌های آموزشی رشته پرستاری پایه و اساس آموزش پرستاری را برای ایجاد اعتماد حرفه‌ای در هنگام ورود به عمل فراهم می‌نماید و دانشگاه‌ها مسئولیت پرورش پرستارانی را بر عهده دارند که در زمینه بالینی مهارت و اعتماد به نفس کافی را داشته باشند (۲). به همین دلیل انتظار می‌رود که پرستاران تازه فارغ‌التحصیل شده از اعتماد حرفه‌ای در محیط بیمارستان برخوردار باشند (۶). اما متاسفانه علیرغم تلاش برای افزایش اعتماد به نفس حرفه‌ای، مطالعات نشان داده‌اند که بسیاری از پرستاران تازه فارغ‌التحصیل شده از اعتماد به نفس حرفه‌ای در هنگام عملکرد واقعی در بالین به دلیل جدایی دانش از عملکرد برخوردار نیستند (۸-۶). از آنجایی که اولین سال کاری پرستار به عنوان چالش‌برانگیزترین دوره‌های زندگی وی گزارش شده است، نارسایی‌های پرستاران تازه فارغ‌التحصیل شده شامل: نداشتن مهارت پرستاری، ناتوانی در ارتباط مؤثر با پزشکان، ارتباط سازمانی ضعیف، عدم مهارت در تصمیم‌گیری بالینی و مهارت‌های تعیین اولویت می‌تواند عامل بروز مشکل برای آنان باشد (۶).

با انجام مرور متون در منابع داخلی و بین‌المللی به برخی از عوامل موثر بر اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری از قبیل ویژگی‌های هیأت علمی مانند بازخورد مثبت، در دسترس‌بودن، تخصیص مراقبت از بیمار، به چالش کشیدن، ایجاد یک محیط بالقوه استقامتی و دوستانه، و شیوه‌های تدریس مورد بررسی قرار گرفتند. مطالعاتی که موجود بودند بیشتر پیامدهای منفی نداشتن اعتماد به نفس را بررسی کرده‌اند. اما مطالعه‌ای مروری که به راهکارهای افزایش اعتماد به نفس در دانشجویان پرستاری پرداخته باشد یافت نشد. بنابراین این مطالعه مروری با هدف یافتن راهکارهای ارتقای اعتماد به نفس بالینی در دانشجویان پرستاری انجام شد.

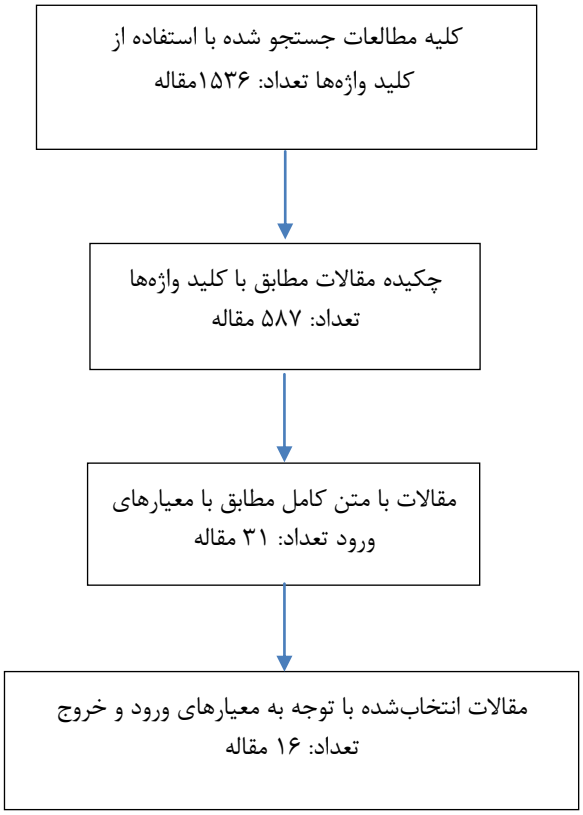
روش کار

این مطالعه به صورت مرور نقلی یا روایتی (narrative review) و با هدف بررسی راهکارهای ارتقای اعتماد به نفس بالینی در دانشجویان پرستاری انجام شده است. جستجوی مقالات در بازه زمانی بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۸ با استفاده از کلید واژه‌های , self Confidence, nursing student confidence, nursing, students به صورت جدا و ترکیبی به زبان فارسی و انگلیسی انجام شد. در مجموع ۱۵۳۶ مقاله از پایگاه‌های اطلاعاتی Irandoc, Magiran ,SID, IranMedex, MEDLINE, CINAHL, ,ProQuest Science Direct ,Ovid, بدست آمد. پس از مطالعه

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

چکیده مقالات با توجه به معیارهای ورود، که شامل مطالعه کارآزمایی بالینی و دقیقا در ارتباط با کلید واژه‌های فوق بودند، تعداد ۳۱ مقاله انتخاب شد. تمامی مقالات به صورت دستی توسط دو نفر مورد بررسی قرار گرفتند. مقالات با عنوان تکراری حذف شدند و از بین آنها تعدادی که دارای متن کامل بودند و به صورت مستقیم یا غیرمستقیم با این مطالعه مرتبط بودند مورد بررسی قرار گرفتند. در نهایت با توجه به معیار خروج که شامل عدم ارتباط با دانشجویان پرستاری و عدم ارتباط با راهکار ارتقای اعتماد به نفس بود تعداد ۱۶ مقاله برای ورود به مطالعه انتخاب شدند. نحوه انتخاب مقالات در شکل ۱ نمایش داده شده است.

شکل ۱: نمودار انتخاب مقالات

یافته‌ها

پس از مطالعه متن کامل مقالات و بررسی هدفمند آنها راه‌کارهای ارتقای اعتماد به نفس بالینی در دانشجویان پرستاری در بعد آموزشی به تفکیک مورد بررسی قرار گرفت. این موارد شامل: آموزش شبیه‌سازی، ایفای نقش، بکارگیری چارچوب ISBARR[1]، دوره‌های آموزشی کوتاه مدت بصورت سخنرانی و پاورپوینت بودند. از بین ۱۶ مقاله انتخاب شده ۸ مقاله بصورت طرح قبل و بعد، یک مقاله به صورت طرح مقایسه‌ای، ۳ مقاله نیمه تجربی، ۳ طرح تجربی و یک مطالعه به‌صورت طولی بود.

از بین مقالات بدست آمده ۷۵ درصد مقالات از روش شبیه‌سازی و ۱۲/۵ درصد از روش ایفای نقش به عنوان مداخله‌ای جهت ارتقای اعتماد به نفس استفاده کرده بودند. نتایج مطالعات نشان داد آموزش به روش شبیه‌سازی در مقایسه با سایر روش‌ها، تاثیر بسزایی در ارتقای اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری هنگام حضور در بالین و مراقبت از بیماران

[1] Introduction, Situation, Background, Assessment, Recommendation, Read back

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]
[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

دارد. رویکردهای ارتقای اعتماد به نفس بالینی در دانشجویان پرستاری در جدول شماره ۱ به تفکیک آمده است.

جدول شماره۱: رویکردهای ارتقای اعتماد به نفس در دانشجویان پرستاری

نویسنده	هدف	نوع مطالعه	مداخله	تاثیر بر اعتماد به نفس
کابت و همکاران ۲۰۱۶	مقایسه تاثیر شبیه سازی مجازی در برابر شبیه‌سازی رو در رو در ارتباط بر دانش، اضطراب و اعتماد به نفس دانشجویان در پرستاری بخش نوزادان (۷)	طرح تصادفی قبل و بعد	شرکت‌کنندگان بطور تصادفی برای شرکت در برنامه شبیه-سازی مجازی و یا حضوری انتخاب شدند.	عدم وجود اختلاف آماری قابل توجهی در دانش و اعتماد به نفس دانشجویان بین شبیه-سازی‌های مجازی و حضوری
کورم ۲۰۱۵	تعیین تاثیرات مدلسازی نقش بر روی اضطراب، اعتماد به نفس و قضاوت بالینی در دانشجویان مبتدی پرستاری (۸)	طرح قبل و بعد	هر دو گروه آماده‌سازی استاندارد بصورت شبیه سازی را دریافت کردند. گروه آزمایش، یک مداخله بصورت تماشای یک ویدئو از اجرای مراقبت پرستاری از یک بیمار استاندارد توسط پرستار به صورت ایفای نقش را قبل از شرکت در هر بخش دریافت کردند.	هم گروه کنترل و هم آزمایش، کاهش قابل توجه امتیازات اضطراب و افزایش امتیاز اعتماد به نفس در تصمیم‌گیری بالینی داشتند. گرچه مشاهده فیلم ایفای نقش پرستار تفاوت خاصی در اعتماد به نفس ایجاد نکرد.
لوبرز و همکاران ۲۰۱۶	تعیین اثرات تجربه شبیه‌سازی جامعه اطفال بر روی اعتماد به نفس و رضایت دانشجویان مبتدی پرستاری(۴)	مطالعه شبه تجربی قبل و بعد	جلسات شبیه‌سازی در واحد مهارت‌های پرستاری برگزار و توسط اساتید دانشکده پرستاری تدریس شد.	داده‌ها نشان دادند که دانشجویانی که دوره شبیه-سازی پرستاری اطفال را گذراندند، اعتماد به نفس بیشتری را بعد از دوره در مقایسه با قبل از دوره نشان دادند.
دونا ۲۰۱۶	بررسی تغییرات اعتماد به نفس دانشجویان با مهارت‌های بالینی پرستاری در یک مدل آموزش بالینی با شبیه‌سازی سطح بالا(۳)	طرح طولی	اعتماد به نفس دریافتی دانشجویان در حال تحصیل را در انجام ۸ صلاحیت اصلی مربوط به فعالیت اصلی پرستاری در طی برنامه درسی دوره کارشناسی با ۵۰٪ مدل آموزش بالینی شبیه سازی مورد مطالعه قرار گرفت در ترم دو و انتهای برنامه (ترم ۴) اعتماد به نفس دانشجویان بررسی شد.	پیشرفت قابل توجه و کلی اعتماد به نفس ارزیابی شده دانشجویان در ترم دو برنامه تا ترم ۴، مشاهده شد.
ووار۲۰۱۵	تعیین تاثیر نمایش یک مدل	طرح شبه‌آزمایشی	دانشجویان در دو گروه در یک	استفاده از نمایش یک مدل در

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

	در طی بحث در مورد قضاوت بالینی، اعتماد به نفس و رضایت دانشجویان در یک تجربه آموزشی شبیه‌سازی(۹)		شبیه‌سازی شرکت کردند. برای گروه آزمایش در طی جلسه شبیه‌سازی نمایش فیلم آموزشی انجام شد.	طی شبیه‌سازی، در ارتقای قضاوت بالینی و به میزان کمتردر اعتماد به نفس، موثر بود. بنابراین نمایش یک مدل شبیه‌سازی می‌تواند برای افزایش قضاوت بالینی و احتمالا اعتماد به نفس موثر باشد.
ولی‌زاده و همکاران۲۰۱۳	تعیین تاثیر آموزش شبیه-سازی بر اعتماد به نفس دانشجویان مبتدی پرستاری در ارتباط با سونداژ (کاتر) وریدی در کودکان(۱۰)	یک کارآزمایی کنترل شده با سه گروه (یک گروه کنترل و دو گروه مداخله)	در این تحقیق، ۴۵ دانشجو در ترم ۵ و ۶ مدرسه پرستاری مورد ارزیابی قرار گرفت دانشجویان بطور تصادفی در سه گروه (یک گروه کنترل و دو گروه مداخله) قرارگرفتند. یک گروه شبیه‌سازی(مانکن و ایفای نقش) و یک گروه آموزش عملی (آموزش با مانکن) و گروه کنترل با استفاده از اسلایدها از طریق روش سخنرانی آموزش دیدند.	امتیاز اعتماد به نفس دانشجویان، افزایش قابل توجه در گروه شبیه‌سازی را پس از مداخله در مقایسه با گروه‌های دیگر نشان داد.
تیفن و همکاران۲۰۰۹	تعیین اثربخشی یک تجربه شبیه‌سازی کم دقت در ایجاد اعتماد به نفس در میان دانش آموزان تحصیلات تکمیلی پرستاری(۱۱)	طرح تجربی با گروه کنترل	۱۸ دانشجوی پرستاری حرفه‌ای در گروه آزمایش، یک تجربه شبیه‌سازی ۱ ساعته را با تمرکز بر روی ارزیابی قلبی تنفسی، و ۱۴ دانشجو در گروه کنترل دوره معمول را دریافت کردند.	این مطالعه نشان داد که تجربه شبیه‌سازی بیماران، اعتماد به نفس در مهارت‌های ارزیابی سلامت در دانشجویان پرستاری را افزایش میدهد.
ابوساد و همکاران۲۰۱۵	بررسی تغییرات دانش، اعتماد به نفس و مهارت های دانشجویان پرستاری در یک مجموعه شبیه‌سازی شده در مقابل حالت سنتی طی احیای نوزادان(۵)	مطالعه شبه‌آزمایشی قبل و بعد	دانشجویان بطور مساوی در گروه شبیه سازی محور و گروه سنتی ثبت نام کردند (از نظر عملکرد احیای نوزادان در طی ترم اول تحصیلات آکادمیک و مورد بررسی قرار گرفتند	اختلاف آماری قابل توجهی با توجه به عملکرد بالینی دانشجویان، دانش و اعتماد به نفس آنها در تجارب یادگیری شبیه سازی در مقایسه با حالت سنتی در ۳ ماه قبل یا بعد از مداخلات وجود داشت. نتایج این مطالعه نشان داد که شبیه‌سازی موجب افزایش دانش، عملکرد مهارت و اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری مربوط به احیا نوزادان می‌شود.
رسول و همکاران ۲۰۰۸	تعیین تاثیر مداخله آموزشی مهارت‌های اعتماد به نفس	یک طرح شبه آزمایشی و قبل و بعد	برنامه آموزشی، نگرش‌ها، دانش و مهارت‌های بالینی مربوط به	یافته‌ها حاکی از حمایت و اثربخشی تأثیر کوتاه مدت

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

	دانشجویان پرستاری در ارتباط با مصرف کنندگان مواد مخدر و الکل(۱۲)		پیشگیری از سوء مصرف مواد، غربالگری، مداخله کوتاه و ارجاع را مورد توجه قرار داد. آموزش در هشت جلسه (۱۰ ساعت) ارائه شد و چهار دوره آموزشی اجرا شد.	برنامه آموزشی بر مهارت‌های اعتماد به نفس دانشجویان کارشناسی پرستاری بود.
برون و همکاران ۲۰۰۹	تعیین تاثیر یادگیری شبیه سازی بر روی تفکر انتقادی و اعتماد به نفس در یک دوره پرستاری الکتروکاردیوگرام(۱۳)	یک طرح پژوهش مقایسه ای	گروه آزمون بطور هفته‌ای برنامه شبیه‌سازی و نیز سخنرانی دریافت کردند و گروه کنترل بطور هفته ای فقط برنامه سخنرانی (۴۰۰ دقیقه کامل آموزشی) دریافت می‌کردند.	ارزیابی اعتماد به نفس در قبل و بعد از شبیه‌سازی، پیشرفت آماری قابل توجه را پس از شبیه‌سازی نشان داد.
لوبرز و همکاران ۲۰۱۷	بررسی تغییر رضایت و اعتماد به نفس در شبیه سازی بالینی پرستاری دانشجویان مبتدی در نقش پرستاری جامعه محور(۱۴)	طرح نیمه تجربی	یک طرح شبه آموزشی با استفاده از ۶۱ دانشجوی لیسانس پرستاری انجام و داده ها پس از یک دوره ۵ هفته‌ای شبیه سازی بر اساس جامعه کودکان جمع آوری شدند.	نتایج مشخص کرد که دانشجویان از تجربه شبیه‌سازی خود راضی بودند و اعتماد به نفس بالاتری داشتند.
پورتر و همکاران ۲۰۱۳	تعیین آمادگی برای تعیین سطح بالینی پیشرفته دانشجویان پرستاری برای سال آخر با تاکید بر اعتماد به نفس عملکرد بالینی(۱۵)	طرح پیش آزمون / پس آزمون	یک طرح تحقیقی قبل و بعد برای ارزیابی اعتماد به نفس دانشجویان لیسانس پرستاری سال سوم برای قرارگیری در یک مجموعه بالینی سطح بالا استفاده شد. مقایسه ها بین سطح اعتماد به نفس در شروع و پایان ترم صورت گرفت.	نتایج: اعتماد به نفس دانشجویان برای انجام مهارت های بالینی فردی در طی ترم افزایش یافت
تالبه و همکاران ۲۰۱۴	تعیین تاثیر شبیه سازی بر روی دانش ACLS (احیای قلبی ریوی) بر حفظ دانسته ها و اعتماد به نفس در دانشجویان پرستاری در اردن (۶)	یک طرح کنترل شده تجربی، تصادفی شده	گروه آزمایش(تجربی) در یک جلسه شبیه‌سازی ACLS، ارائه پاورپوینت ۴ ساعته و نمایش با استفاده از مانکن حضور یافتند، در حالی که گروه کنترل فقط ارائه پاورپوینت را داشتند.	گروه تجربی، دانش بیشتری از ACLS و اعتماد به نفس بالاتری در بکارگیری آن در مقایسه با گروه کنترل نشان دادند.
ادوارد و همکاران ۲۰۱۶	تعیین تاثیر کارگاه ارتباطی ISBARR و تاثیر آن بر اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری تازه کار(۲)	یک مطالعه شبه تجربی یک گروه بدون مقایسه	اضطراب و اعتماد به نفس دانشجویان در (قبل از و بعد از کارگاه) کارگاه ISBARR (معرفی، موقعیت، مقدمه، ارزیابی، توصیه، خواندن مجدد) که یک کارگاه ارتباطی به	نمره اعتماد به نفس پس از کارگاه افزایش معناداری در اعتماد به نفس دانش آموزان را نشان می‌داد.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

			صورت ایفای نقش به منظور بالا بردن اعتماد به نفس دانشجویان کارشناسی تازه کار در تحویل بیمار است بررسی شد.	
جنیفرگانبرگ راس ۲۰۱۷	تعیین تأثیر سناریوهای شبیه-سازی شکل‌دهنده بر اضطراب و اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری مبتدی در تمرینات بالینی اولیه(۱۶)	یک طرح پیش آزمون / پس آزمون	برای بررسی اضطراب و اعتماد به نفس دانشجویان بلافاصله قبل و بلافاصله پس از سناریوهای شبیه‌سازی شکل دهنده با بیماران استاندارد شده، اضطراب پرستاری و اعتماد به نفس مورد بررسی قرار گرفت.	نتایج نشان داد سناریوی شبیه سازی شکل دهنده یک روش موثر برای کاهش اضطراب و افزایش اعتماد به نفس در دانشجویان پرستاری مبتدی قبل از ورود به تمرینات بالینی اولیه می‌باشد.
کاستیوک و همکاران ۲۰۱۵	تعیین تاثیر چارچوب ISBARR در سطوح اضطراب و اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری در گزارش‌های تحویل شیفت(۱۷)	مطالعه قبل و بعد	کاربرد یادگیری چارچوب ISBARR شامل (معرفی، موقعیت، مقدمه، ارزیابی، توصیه، تکرار)	نتایج نشان داد که یادگیری چارچوب اثر مهمی در کاهش سطح اضطراب اجتماعی درک شده، تاثیر متوسط بر افزایش سطح اطمینان درک شده و اثر متوسط در کاهش سطح اضطراب شناختی درک شده دارد.

بحث

هدف از این مطالعه بدست‌آوردن راهکارهای موثر برای ارتقای اعتماد به نفس بالین در دانشجویان پرستاری بود. مرور انجام شده نشان داد روش‌های آموزشی متعددی می‌توانند به افزایش حس اعتماد به نفس در دانشجویان پرستاری هنگام کار در محیط واقعی کمک نمایند. این موارد شامل آموزش شبیه-سازی، ایفای نقش، برگزاری کارگاه ISBARR و دوره‌های آموزشی کوتاه مدت همراه با سخنرانی بود. شبیه‌سازی یک روش آموزشی مبتنی بر شواهد است که به فعالیت‌های مختلف با استفاده از شبیه‌سازهای بیمار، از جمله دستگاه‌ها، افراد آموزش‌دیده، محیط‌های مجازی واقعی و ایفای نقش، و نه فقط مدیریت مانکن‌ها اشاره می‌کند (۱۸). با استفاده از سناریوهای بالینی واقع‌بینانه، مداخلات آموزشی مبتنی بر شبیه‌سازی در پرستاری به پرستاران تازه کار کمک می‌کند تا مراقبت مفید در شرایط اضطراری نادر و شرایط مختلف تهدیدکننده زندگی را ارائه دهند. اگر چه اکثر مطالعات نشان دادند که تکنیک‌های شبیه‌سازی یک به عنوان روش معتبر آموزشی مطرح هستند اما تنها نیمی از مطالعات شبیه‌سازی از گروه کنترل برای مقایسه استفاده کرده بودند. مطالعات نشان می‌دهد که مداخلات آموزشی پرستاری مبتنی بر شبیه‌سازی دارای اثرات آموزشی قوی است و اثرات ویژه‌ای در زمینه روانشناسی بخصوص در زمینه ارتقای اعتماد به نفس در دانشجویان پرستاری دارد (۳, ۴, ۶, ۷, ۱۰, ۱۱, ۱۳, ۱۴, ۱۸). مزایای مداخلات آموزشی مبتنی بر شبیه‌سازی عبارتند از: توانایی ارائه بازخورد فوری، یادگیری تمرین تکراری، ادغام شبیه‌سازی در برنامه درسی، توانایی تنظیم سطح دشواری، فرصت‌های فردی‌کردن یادگیری و سازگاری با انواع مختلف استراتژی‌های یادگیری (۱۸).

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

بنابراین پیشنهاد می‌شود برای رسیدن به اهداف آموزشی حرفه پرستاری، جهت افزایش اعتماد به نفس آنان در بالین از انواع روش‌های شبیه‌سازی مانند استفاده از انواع مانکن‌ها با قابلیت بالا، واقعیت مجازی، استفاده از افراد داوطلب به عنوان بیمارنما و آموزش الکترونیک استفاده شود (۱۱, ۱۸).

ایفای نقش:

ایفای نقش یک رویکرد اساسی است که در آن تعاملات بین فردی توسط دیگران مشاهده، تحلیل و تفسیر می‌شود و همچنین به عنوان یک روش یادگیری مبتنی بر مشکل، توانایی یادگیرندگان را در مواجهه با موقعیت‌ها و تصمیم‌گیری، تفسیر و تفکر انتقادی افزایش می‌دهد. یادگیری با ایفای نقش باعث کاهش اضطراب و همچنین افزایش اطمینان یادگیرندگان می‌شود. یکی دیگر از مزایای این روش، افزایش مهارت‌های مبتنی‌بر مشاهدات، تصمیم‌گیری، بازخورد فوری در مهارت‌های ارتباطی است که در ایفای نقش می‌باشد (۱۹).

چارچوب ISBARR:

سخنرانی و کارگاه ارتباطی ISBARR کوتاه، مستقیم و آسان است بطوری که دانشجویان می توانند اطلاعات لازم را کسب کنند. کارگاه ISBARR و استفاده از چارچوب ISBARR می تواند به خوبی اعتماد به نفس دانشجویان را افزایش دهد. چارچوب ISBARR شامل (معرفی، موقعیت، مقدمه، ارزیابی، توصیه، تکرار) یک تکنیک ارتباطی است و روشی ساده، ایمن، خلاصه و موثر برای انتقال اطلاعات حیاتی بیمار در زمان تحویل شیفت یا تحویل به همکار می‌باشد.

این تکنیک به پرستار کمک می‌نماید که در زمان تحویل بیمار به پرستار دیگر افکار خود را سازماندهی نماید. این روش با انتقال اطلاعات حیاتی، مسئولیت و پاسخگویی در مورد بیمار بهترین مراقبت را برای بیمار فراهم می‌آورد (۲۰, ۲۱). به خاطر سپاری آن بسیار راحت است و همچنین مخفی ماندن و از بین رفتن اطلاعات بیمار را که می‌تواند ناشی از استفاده از روش‌های متعدد در زمان تحویل باشد را کاهش می‌دهد (۲۲, ۲۳). در مطالعه‌ای که توسط Riesenberg و همکاران در این زمینه صورت گرفته است محققان استفاده از این روش را در ارتقای ارتباط حرفه‌ای و سازماندهی اطلاعات مفید دانسته‌اند (۲۴).

برنامه‌های آموزشی کوتاه مدت:

یافته‌ها حاکی از حمایت و اثربخشی تأثیر برنامه‌های آموزشی کوتاه مدت همراه با استفاده سخنرانی و بسته‌های دارای محتوای آموزشی با توجه به شرایط گروه هدف و مهارت‌های اعتماد به نفس دانشجویان کارشناسی پرستاری بود. مهمترین جنبه یک برنامه آموزشی نه تنها در مورد کسب دانش، بلکه تغییر در نگرش‌هاو توسعه مهارت‌ها است اما توانایی انتقال "یادگیری" به عملکرد بالینی برای ارائه مراقبت کافی به کسانی که با مشکلات مواجه هستند نیز مهم است (۱۲). بنابراین پیشنهاد می‌شود با توجه به سال تحصیلی دانشجویان پرستاری از این بسته‌های آموزشی استفاده شود.

نتیجه گیری

مرور مقالات مرتبط با موضوع نشان می‌دهد اعتماد به نفس برای پرستاران یک عامل بسیار مهم می‌باشد و از اهداف آموزشی حرفه پرستاری است. به همین منظور استفاده از روش‌های مناسب برای ارتقای اعتماد به نفس بالین امری لازم است. یکی از این روش‌ها شبیه‌سازی است که تاثیر آن بر روی بر اعتماد به نفس دانشجویان می‌تواند به عنوان یک روش آموزشی برتر مطرح باشد.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

References

1. Blum CA, Borglund S, Parcells D. ***High-fidelity nursing simulation: Impact on student self-confidence and clinical competence.*** International Journal of Nursing Education Scholarship 2010; 7(1).

2. Edwards KJ. ***ISBARR communication workshop and its effect on novice baccalaureate nursing students' self-confidence*** (Doctoral dissertation, Colorado State University-Pueblo) 2016: 1-55.

3. McCabe DE, Gilmartin MJ, Goldsamt LA. ***Student self-confidence with clinical nursing competencies in a high-dose simulation clinical teaching model.*** Journal of Nursing Education and Practice 2016; 6(8): 52-8.

4. Lubbers J, Rossman C. ***The effects of pediatric community simulation experience on the self-confidence and satisfaction of baccalaureate nursing students: A quasi-experimental study***. Nurse Education Today 2016; 39:93-8.

5. Abusaad F, Ebrahem G. ***The changes on knowledge, confidence, and skills accuracy of nursing students at a simulated based setting versus traditional during neonatal resuscitation.*** International Journal of Nursing 2015; 5(4): 11-22.

6. Tawalbeh LI, Tubaishat A. ***Effect of simulation on knowledge of advanced cardiac life support, knowledge retention, and confidence of nursing students in Jordan***. Journal of nursing education 2014; 53(1): 38-44.

7. Cobbett S, Snelgrove-Clarke E. ***Virtual versus face-to-face clinical simulation in relation to student knowledge, anxiety, and self-confidence in maternal-newborn nursing: A randomized controlled trial.*** Nurse Education Today 2016; 45: 179-84.

8. Coram C. ***The effect of expert role modeling on anxiety/self-confidence and clinical judgment in novice nursing students.*** University of Northern Colorado 2015: 1-24.

9. Weaver A. ***The effect of a model demonstration during debriefing on students' clinical judgment, self-confidence, and satisfaction during a simulated learning experience.*** Clinical Simulation in Nursing 2015; 11(1): 20-6.

10. Valizadeh L, Amini A, Fathi-Azar E, et al. ***The effect of simulation teaching on baccalaureate nursing students' self-confidence related to peripheral venous catheterization in children: a randomized trial.*** Journal of Caring Sciences 2013; 2(2): 157.

11. Tiffen J, Graf N, Corbridge S. ***Effectiveness of a low-fidelity simulation experience in building confidence among advanced practice nursing graduate students.*** Clinical Simulation in Nursing 2009; 5(3): e113-7.

12. Rassool GH, Rawaf S. ***Educational intervention of undergraduate nursing students' confidence skills with alcohol and drug misusers.*** Nurse education today 2008; 28(3): 284-92.

13. Brown D, Chronister C. ***The effect of simulation learning on critical thinking and self-confidence when incorporated into an electrocardiogram nursing course.*** Clinical Simulation in Nursing 2009; 5(1): e45-52.

14. Lubbers J, Rossman C. ***Satisfaction and self-confidence with nursing clinical simulation: Novice learners, medium-fidelity, and community settings.*** Nurse Education Today 2017; 48: 140-4.

15. Porter J, Morphet J, Missen K. ***Preparation for high-acuity clinical placement: confidence levels of final-year nursing students.*** Advances in medical education and practice 2013; 4: 83.

16. Ross JG, Carney H. ***The effect of formative capstone simulation scenarios on novice nursing students' anxiety and self-confidence related to initial clinical practicum.*** Clinical Simulation in Nursing 2017; 13(3): 116-20.

17. Kostiuk S. ***Can learning the ISBARR framework help to address nursing students' perceived anxiety and confidence levels associated with handover reports?***. Journal of Nursing Education 2015; 54(10): 583-7.

18. Kim J, Park JH, Shin S. ***Effectiveness of simulation-based nursing education depending on fidelity: a meta-analysis.*** BMC medical education 2016; 16(1): 1-8.

19. Vizeshfar F, Dehghanrad F, Magharei M, et al. ***Effects of applying role playing approach on nursing students' education.*** International Journal of Humanities and Cultural Studies (IJHCS) 2016: 1772-81.

20. Benson E, Rippin-Sisler C, Jabusch K, et al. ***Improving nursing shift-to-shift report***. Journal of nursing care quality 2007; 22(1): 80-4.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

21. Haig KM, Sutton S, Whittington J. ***SBAR: a shared mental model for improving communication between clinicians***. The joint commission journal on quality and patient safety 2006; 32(3): 167-75.
22. De Meester K, Verspuy M, Monsieurs KG, et al. ***SBAR improves nurse–physician communication and reduces unexpected death: A pre and post intervention study***. Resuscitation 2013; 84(9): 1192-6.
23. Randmaa M, Martensson G, Swenne CL, et al. ***SBAR improves communication and safety climate and decreases incident reports due to communication errors in an anaesthetic clinic: a prospective intervention study.*** BMJ open 2014; 4(1): e004268.
24. Riesenberg LA, Leisch J, Cunningham JM. ***Nursing handoffs: a systematic review of the literature.*** American Journal of Nursing 2010; 110(4): 24-34.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]

Strategies to improve clinical confidence in nursing students' c: A Narrative review

Ahrari Sh (Ph.D Student)[1], Heshmati-Nabavi F (Ph.D)[2], Toghian-Chaharsoughi N (MSc)[3]*

[1] *Ph.D Student, School of Nursing and Midwifery, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.*

[2] *Associate Professor of Nursing, Midwifery Care Research Center, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.*

[3] *Instructor, Nursing and Midwifery Sciences Development Research Center, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.*

Received: 04 July 2021 ***Revised:*** 15 June 2021 ***Accepted:*** 25 March 2021

Abstract

Introduction: Universities are responsible for nurturing nurses who have clinical skills and confidence. Self-confidence is one of the main components of clinical work and, nursing students have more efficient self-confidence. This review study aimed to find strategies for self-confidence improvement in nursing students.

Methods: To conduct this review study initially, using the keywords self-confidence, professional self-confidence and the self-confidence of nursing students in Persian and English, separately and in combination, between 2008 and 2018, a total of 1536 articles were obtained from Medline, CINAHL, ProQuest, Ovid and Science Direct databases. The full text of the articles was reviewed for inclusion and exclusion criteria and finally, 16 articles were selected for the final analysis.

Result: The findings indicated the efficacy of the short-term educational program on self-confidence skills of baccalaureate nursing students. Studies have shown that students demonstrate greater abilities in terms of knowledge, critical thinking, clinical understanding, or satisfaction upon simulation-based learning.

Conclusion: Simulation-based nursing educational interventions have strong and special educational effects in the field of psychology, especially in promoting the self-confidence of nursing students. Therefore, due to its positive effect on students' self-confidence, this method is proposed as a superior educational method in nursing students.

Keywords: Nursing, Students, Self-Confidence, Strategy

This paper should be cited as:

Ahrari Sh, Heshmati-Nabavi F, Toghian-Chaharsoughi N**. *Strategies to improve clinical confidence in nursing students' c: A Narrative review*.** J Med Edu Dev; 16 (2): 109–119.

**** Corresponding Author: Tel: +989133275851, Email: toghiann@gmail.com***

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-11-21]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i2.7144]